

Start with the introduction of the answer

Date: ___/___/20

Day: _____

اول شیخ فرید گنج شکر عرف اول ولایت
پہلے کنون زبان اہلی دا پیر راہ بہایت

میاں گنج بخش

شلوک فریدی دا تعارف:

بابا فرید گنج شکر دھرتی الہیہ دی شاعری شلوکوں کا سو بنا گھوہ اے جی
و ج اللہ دی محبت، تصوف، آخرت نال پیار دا درس بھدا اے۔ بابا فرید
نے پنجابی زبان نوں دو جیوں زبانوں ویکھ کرے ایس نوں شعری پہچان
دی اے۔ اوہناں دی شاعری دیکھ کر تیلغ اسلام دا کم کر دا اے
ایسے لئی اوہناں نوں پنجابی دا اجاتے وڈا ناں صنیا جانا اے۔

فرید گنج شکر رحمۃ اللہ علیہ دا جمل پل:

پیدائش: اوہناں دی پیدائش ملتان دے نڑے کوٹھیوال وچ ۱۵۵۸ء نوں ہوئی۔
والد: انان: سلیمان بن شعیب

> اڈے دانان: شعیب

والدہ: انان: فرسم بیوی

بھراں: نجیب الدین محمد، محمد، عزیز الدین محمد

بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ دی تعلیم و تربیت:

ابتدائی / مڈھلی تعلیم: بابا فرید نے مڈھلی تعلیم اپنی والدہ کو لوں
حاصل کیتی۔ اوس نوں بعد اوہ ملتان دے خطیب نے عالم مہتاج
ترمذی کوں ٹر گئے تے اوہناں کو لوں فلسفہ، فقہ، قرآن، تفسیر، حدیث
تے اسلام دی تعلیم حاصل کیتی۔ حضرت خواجہ خنیاں گان رحمۃ اللہ
بچہ بیعت کر کے سامانی پتیشہ دے متاقل سوئے۔

سیر و سیاحت:

ادہناں نے بعد ازاں جاکے شیخ السیراوردی ^{رشاب الدین}
کیتا۔ بلخ، بخارا، جازگام، ایران، بغداد، گئے تے مکہ حج کیتا
واپس آ کے ساری حیاتی اسلام دی تبلیغ وچ گزار دی۔

شکر بیون دے بارے روایتاں:

بانا فرید دکتہ اللہ علیہ دا لقب شکر سی اوہناں دے اس لقب بارے تین روایتاں مشہور
ہیں۔

کان نمک، جہاں شکر، شیخ بجر و بر

آن کاں گز شکر نمک کنڈاز نمک شکر

فرید گنج شکر دکتہ اللہ علیہ مہراناں دا لقب

بیا فرید دیا کتاباں دے ناں ہیں،

اسرار اولیاء راحت القلوب فوائد السالکین

شلوک فریدی دا ویرا:

شلوک فریدی دی تعریف:

”سأه لوك“ دے مجموعے لوں شلوک آکھرے لےں۔ ایس دا مطلب

اے بادشاہ دا کلام۔ بادشاہ دی گل۔ محمد آصف خاں لکھدے ہیں،

”شلوک دو مصرعیاں دا مجموعہ اے جہیں اپر، صوفی یا درویش

آکھدا اے۔ ایس وچ موضوع دی کوئی قید نہیں۔“

شلوک فریدی دا فکری جائزہ،

1- تصوف:

لصوف شاعری دا لوبت ہرانا صومع اے۔ ایہ فارسی زبان

دا تصور اے۔ محی الدین ابن عربی نے ایس لوں متعارف کرایا۔

بابا جی دی شاعری وچ تصوف دا لُجہ رُ نظر آندا اے۔ ادبیاں

لے آہری لیکن آسان گلاں کیتی ہیں۔ ادا دکھدے نہیں،
 ۱ فریداروٹی مری کاٹھ دی، لاہن مری بھکے
 ہیناں جو پٹری، ^{کھادی} کھنے لہیں گئے دکھ

2- وحدت الوجود:

وحود الوجود دا مطلب اے پئی ساری دنیا دا وجود ایک اللہ ہی
 ذات اے۔ کوئی دی اللہ نوں دکھ نہیں۔ بابا فرید نے ایس
 نقلے اے آکھیا اے۔

۱ فرید اللہ خلق میں، خلق وسے رب ماہنہ

مندا کس نوں آکھیا، جاں تیں بن کوئی نہ

اویساں دا کلام قرآن دی آیت دی ترجمانی کردا اے جس دی اللہ

بار فرمادے ہیں۔ ”و نحن اقرب الیہ من حلل الوریث“ نے ایس انسان دی شاہ

Leave a line space between
 headings for neatness

3- عشقِ تقیقی:

بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ سچے، عشقِ رب بس اویساں نوں اللہ مال

لوبیت جوڑی تے اسی دا اثر شاعری وچ دی نظر آندا اے۔

۱ فریدا جے نوں حلالِ لطیف، کالے تہ نہ لیکھ

اپنے تر یوان میں، سر یواں کر ویکھ

۶- سادگی تے قناعت دا درس:

بابا فرید دی شاعر وچ نگر دی سادگی کئی اے تے سادہ زندگی

دی پدایت دیتی گئی اے۔ بابا فرید نے آپ سادہ زندگی

گزار دی تے اویساں نے دوجیاں نوں ہی سادگی، عاجزی تے

قناعت دا درس دتا اے۔

۱ مڑھی سگھی کھائے کھنڈ اپانی پی

فریدا ویکھ پرائی جو پٹری تہ ساجی

5- ذات ہی نفی:

بابا فریدی ساعری وح عاجزی دا ایفام سبھرا اے۔ اہہ
عالم تہ دالشر ہوکے وی سادہ پسند انسان سن تے ذات ہی نفی
دے بارے ادھ ۲۵ کھرے پیں۔

و غریبا تے منڈے بڑے، کالا مینڈا ایس
کنا پیں کھریاں میں پڑاں، لاک کپیں درویش

6- دیادی بے ثباتی:

تصوف وح دُریا دے بجائے آخرت دی فکر کرن اُتے روز دیتا گیا اے۔
بابا فریدی وی اسے نقطے تے گل کیتی اے تے انسان توں اگلے جہان
دی فکر کرن دی پدائی کیتی اے۔ اہہ لکھرے پیں،

و دیکھو فریدا جو کھیا تے، داڑھی ہوئی کھور
آگا نیرے آبتا، بچھا رہ گیا دور

7- دین تے عمل دا درس:

بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ نے اسلام دی بوہت روزیال تبلیغ کیتی۔
امینان دی بندری دا مقصد لوکل لوکل اللہ دے قریب تر ناسی۔ نماز
دا بار بار درس دیندے پیں۔

و اکھو فریدا بتیا، جھاڑو دے مسیت
توں ستار ب جگا، تری ڈاٹھ دے نال پریت
اک سور جاہ آکھرے پیں پئی سہا پئی چنگا اے تھیرا
رب دے اگے تھج جاوے۔

و اکھو فرید و صنو ساچ، صبح نماز گزار
جے سر سائیں نہ لبو پیں، اہہ سر کب اتار

Relate your headings and arguments to the qs statement

شعوبِ فریدی دافنی جائزہ:

4- ہم قافیہ لفظان داور تاؤ:

بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ نے ہم قافیہ لفظان داور تاؤ استعمال کیا ہے۔ ایسے ہی وہیں داور تاؤ مختلف گلوکاروں نے کہا ہے۔ ہم قافیہ الفاظ دے در تاؤ نال اور ہیں دی شاعری و جج خوش آیا ہے۔

2- تشبیہاں تے استعاریاں داور تاؤ:

بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ نے اپنی کئی تشبیہاں تے استعاریاں داور تاؤ استعمال کیا ہے۔

فریدا کالے مینڈ تے پڑے، کالا مینڈا ویس
گناہیں بھریاں میں پھراں، لوں کیں درویش

3- سادہ تے آسان زباں داور تاؤ:

بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ نے نہایت سادہ الفاظ ورتے ہیں۔ وہیں دی گل آسانی نال لوکل دے دلاں و جج اتر حانی ہے۔ کلام و جج آسان الفاظ داور استعمال کرنے آسان ہے کلام لوں آسانی بخش ہے۔

4- بحر تے وزن داور تاؤ استعمال:

وہیں دے سارے شعر ہم وزن ہیں تے وہیں و جج بحر وی برابر ہے۔ ایسے نال وہیں دے کلام و جج ٹولہ صورتی آئی ہے۔ مثال

لئی

وہ پتھر فرید خدیجی ڈاڑھی ہوئی کھور
اگ تے آگیا تے پچھا رہ گیا دور

آخری گل:

آخری گل ایہ بچی بابا فرید علیہ السلام کی شاعرانہ مثال،
مکمل سلاہ آغاں تے سوہنی آے۔ اوہیں نے پنجابی زبان
وج شلوک لکھ نہ عرف اسلام دی تعلیمات دا درس دینا
آے بلکہ پنجابی زبان کوئی تر و تازہ کہتا آے۔ اوہنا
دا کلام ہمیشہ زندہ رہیں والا کلام آے۔

”بابا جی دے شلوکاں دی شاعری رس بھری، دھن
تے انکار دا مجموعہ ہندی آے۔ ایہ تین چیزیں ان آجس
وج انج سموئیاں تیں جیویں حلوے وچ سوہی گھیسو
تے گھنڈ۔“

- بقول ڈاکٹر مونس سنگھ دیوانہ